



STANDORT DEUTSCHLAND

DE-INDUSTRIALISATIE VAN EEN BUURLAND

Het naoorlogse *Wirtschaftswunder* lijkt te zijn uitgewerkt. De tijden dat productie in Duitsland stond voor efficiëntie, innovatie en kwaliteit zijn verdwenen. Duitse bedrijven verplaatsen hun productie in toenemende mate naar het buitenland en zetten hun investeringsbudgetten steeds vaker buiten de eigen landsgrenzen in.

Het Statistisches Bundesamt, de Duitse evenknie van het CBS, maakte in februari bekend dat de Duitse economie in het vierde kwartaal van 2023 met 0,3 procent is gekrompen. Daarbovenop kwam een pessimistisch bericht van het IFO-Instituut voor Economisch onderzoek dat Duitsland zich nu officieel in een recessie bevindt en dat deze zich verder zal verdiepen. Het IMF deed het nog eens dunnetjes over en stelde de groeiprognoze voor Duitsland naar beneden bij. De verwachting is dat de economie in het eerste kwartaal van 2024 verder zal krimpen met 0,2 procent.

Internationaal scoort de Duitse economie slecht. Het IMF

**HOEWEL
HET WONING-
TEKORT IN
DUITSLAND
JAARLIJKS MET
300.000
TOENEEMT,
DALEN DE
PRIJZEN VAN
PARTICULIER
VASTGOED**

voorspelt een wereldwijde groei van 3,1 procent. Dat is 0,2 procentpunt beter dan de prognose van afgelopen oktober. Met name voor de Verenigde Staten is de voorspelling positief bijgesteld. Zelfs het Verenigd Koninkrijk, dat erg te lijden heeft onder de gevolgen van de Brexit, doet het dit jaar met een verwachte groei van 0,6 procent beter dan Duitsland.

HOGE RENTE

De hoge rente en de restrictieve geldpolitiek van de Europese Centrale Bank, die prijsstabiliteit beogen, doen de vraag in nagenoeg alle sectoren van de Duitse economie terugvallen. Met name een rentegevoelige sector als de bouw koelt in Duitsland stevig af.

Hoewel het woningtekort in Duitsland jaarlijks met 300.000 toeneemt, dalen momenteel de prijzen van particulier vastgoed.

Daar komt bij dat het vet op de botten dat tijdens de coronapandemie door menig bedrijf is opgebouwd, inmiddels is verbruikt. De hoge rente drukt ook de noodzakelijke investeringen, wat op zijn best tot stilstand van de Duitse economie leidt.

CONCURRENTIE VOOR AUTOBOUWERS

De Duitse econoom Hans-Werner Sinn, voormalig president van het IFO-Instituut, wees er recent op dat het besluit om te stoppen met de productie van fossiele verbrandingsmotoren voor voertuigen hoofdzakelijk politiek gemotiveerd